0.0.1 sevitabbāsevitabba suttaṃ

1. evaṃ me sutaṃ: ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvatthiyaṃ viharati jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme. tatra kho bhagavā bhikkhu āmantesi bhikkhavoti: bhadanteti te bhikkhu bhagavato paccassosuṃ, bhagavā etadavoca:

2. sevitabbāsevitabbaṃ vo bhikkhave, dhammapariyāyaṃ desissāmi. taṃ sunātha sādhukaṃ manasi karotha. bhāsissāmīti. evaṃ bhanteti kho te bhikkhū bhagavato paccassosuṃ, bhagavā etadavoca:

3. kāyasamācārampahaṃ[1] bhikkhave duvidhena vadāmi: sevitabbampi asevitabbampi. tañca aññamaññaṃ kāyasamācāraṃ. vacīsamācārampahaṃ bhikkhave, duvidhena vadāmi: sevitabbampi asevitabbampi. tañca aññamaññaṃ vacīsamācāraṃ. manosamācārampahaṃ bhikkhave, duvidhena vadāmi:sevitabbampi asevitabbampi. tañca aññamaññaṃ manosamācāraṃ. cittuppādampahaṃ bhikkhave, duvidhena vadāmi: sevitabbampi asevitabbampi. tañca aññamaññaṃ cittuppādaṃ. saññāpaṭilābhampahaṃ bhikkhave, duvidhena vadāmi: sevitabbampi asevitabbampi. tañca aññamaññaṃ saññāpaṭilābhaṃ. diṭṭhipaṭilābhampahaṃ bhikkhave duvidhena vadāmi: sevitabbampi asevitabbampi. tañca aññamaññaṃ diṭṭhipaṭilābhaṃ. attabhāvapaṭilābhampahaṃ bhikkhave, duvidhena vadāmi: sevitab-

[1] kāyasamācārampahaṃ - sīmu, majasaṃ

bampi asevitabbampi. tañca aññamaññaṃ attabhāvapaṭilābha'nti.

4. evaṃ vutte āyasmā sāriputto bhagavantaṃ etadavoca: imassa kho ahaṃ bhante bhagavatā saṅkhittena bhāsitassa vitthārena atthaṃ avibhattassa evaṃ vitthārena atthaṃ ājānāmi.

5. kāyasamācārampahaṃ bhikkhave, duvidhena vadāmi: sevitabbampi asevitabbampi. tañca aññamaññaṃ kāyasamācāranti. iti kho panetaṃ vuttaṃ bhagavatā. kiñcetaṃ paṭicca vuttaṃ: yathārūpaṃ bhante, kāyasamācāraṃ sevato akusalā dhammā abhivaḍḍhanti kusalā dhammā parihāyanti. evarūpo kāyasamācāro na sevitabbo. yathārūpañca kho bhante, kāyasamācāraṃ sevato akusalā dhammā parihāyanti kusalā dhammā abhivaḍḍhanti. evarūpo kāyasamācāro sevitabbo.

6. kathaṃ rūpaṃ bhante, kāyasamācāraṃ sevato akusalā dhammā abhivaḍḍhanti. kusalā dhammā parihāyanti. idha bhante, ekacco pāṇātipātī hoti, luddo lohitapāṇī hatapahate niviṭṭho adayāpanno pāṇabhutesu. adinnādāyī kho pana hoti, yaṃ taṃ parassa paravittupakaraṇaṃ gāmagataṃ vā araññagataṃ vā taṃ adinnaṃ theyyasaṅkhātaṃ ādātā hoti. kāmesu micchācārī kho pana hoti, yā tā māturakkhitā piturakkhitā mātāpiturakkhitā bhāturakkhitā bhaginī rakkhitā ñātirakkhitā gottarakkhitā dhammarakkhitā sassāmikā saparidaṇḍā antamaso mālāguḷaparikkhittāpi. tathārūpāsu cārittaṃ āpajjitā hoti. evarūpaṃ bhante kā-

yasamācāraṃ sevato akusalā dhammā abhivaḍḍhanti. kusalā dhammā parihāyanti.

7. kathaṃ rūpaṃ bhante, kāyasamācāraṃ sevato akusalā dhammā parihāyanti. kusalā dhammā abhivaḍḍhanti: idha bhante ekacco pāṇātipātaṃ pahāya pāṇātipātā paṭivirato hoti. nihitadaṇḍo nihitasattho lajji dayāpanno sabbapāṇabhūtahitānukampī viharati. adinnādānaṃ pahāya adinnādānā paṭivirato hoti, yaṃ taṃ parassa paravittupakaraṇaṃ gāmagataṃ vā araññagataṃ vā, taṃ adinnaṃ theyyasaṅkhātaṃ na ādātā hoti kāmesu micchācāraṃ pahāya kāmesu micchācārā paṭivirato hoti, yā tā māturakkhitā piturakkhitā mātāpitu rakkhitā bhāturakkhitā bhaginīrakkhitā ñātirakkhitā gottarakkhitā dhammarakkhitā sassāmikā saparidaṇḍā antamaso mālāguḷaparikkhittāpi. tathārūpāsu cārittaṃ na āpajjitā hoti. evarūpaṃ bhante kāyasamācāraṃ sevato akusalā dhammā parihāyanti. kusalā dhammā abhivaḍḍhanti.

8. kāyasamācārampahaṃ bhikkhave, duvidhena vadāmi: sevitabbampi asevitabbampi. tañca aññamaññaṃ kāyasamācāranti iti yaṃ taṃ vuttaṃ bhagavatā. idametaṃ paṭicca vuttaṃ.

9. vacīsamācārampahaṃ bhikkhave, duvidhena vadāmi: sevitabbampi asevitabbampi. tañca aññamaññaṃ vacīsamācāranti iti kho panetaṃ vuttaṃ bhagavatā. kiñcetaṃ paṭicca vuttaṃ: yathārūpaṃ bhante, vacīsamācāraṃ sevato akusalā dhammā abhivaḍḍhanti,

kusalā dhammā parihāyanti. evarūpo vacīsamācāro na sevitabbo. yathārūpañca kho bhante vacīsamācāraṃ sevato akusalā dhammā parihāyanti. kusalā dhammā abhivaḍḍhanti. evarūpo vacīsamācāro sevitabbo.

10. kathaṃ rūpaṃ bhante, vacīsamācāraṃ sevato akusalā dhammā abhivaḍḍhanti. kusalā dhammā parihāyanti. idha bhante ekacco musāvādī hoti. sahaggato[2] vā parisaggato[3] vā ñātimajjhagato vā pūgamajjhagato vā rājakulamajjhagato vā abhinīto sakkhiputṭho 'ehambho purisa, yaṃ jānāsi taṃ vadehī'ti. so ajānaṃ vā āha 'jānāmī'ti, jānaṃ vā āha 'na jānāmī'ti, apassaṃ vā āha 'passāmīti, passaṃ vā āha 'na passāmī'ti. iti attahetu vā parahetu vā āmisakiñcikkhahetu vā sampajānamusā bhāsitā hoti. pisunāvāco[4] kho pana hoti ito sutvā amutra akkhātā imesaṃ bhedāya, amutra vā sutvā imesaṃ akkhātā amūsaṃ bhedāya, iti samaggānaṃ vā bhettā[5]4, bhinnānaṃ vā anuppadātā, vaggārāmo vaggarato vagganadī vaggakaraṇiṃ vācaṃ bhāsitā hoti. pharusavāco[6] kho pana hoti, yā sā vācā aṇḍakā[7] kakkasā pharusā parakaṭukā parābhisajjanī kodhasāmantā asamādhisaṃvattanikā, tathārūpiṃ vācaṃ bhāsitā hoti. samphappalāpī kho pana hoti akālavādī abhūtavādī anatthavādī adhammavādī avinayavādī anidhānavatiṃ vācaṃ bhāsitā hoti akālena anapadesaṃ

[2] sahāgato - syā
[3] parisagato - sīmu; parisāgato - machasaṃ, pts
[4] pisuṇavāco - machasaṃ, syā; pisuṇāvāco - sīmu, pts
[5] bhedetā - syā
[6] pharusavāco - sīmu, syā
[7] kaṇṇakā - sīmu, machasaṃ

apariyantavatiṃ anatthasaṃhitaṃ. evarūpaṃ bhante, vacīsamācāraṃ sevato akusalā dhammā abhivaḍḍhanti, kusalā dhammā parihāyanti.

11. kathaṃ rūpa bhante, vacīsamācaraṃ sevato akusalā dhammā parihāyanti, kusalā dhammā abhivaḍḍhanti: idha bhante, ekacco musāvādaṃ pahāya musāvādā paṭivirato hoti. sahaggato vā parisaggato vā ñātimajjhagato vā pūgamajjhagato vā rājakulamajjhagato vā abhinīto sakkhiputṭho 'ehambho purisa, yaṃ jānāsi taṃ 'vadehī'ti, so ajānaṃ vā āha 'na jānāmī'ti, apassaṃ vā āha na passāmī'ti iti attahetu vā parahetu vā āmisakiñcikkhahetu vā na sampajānamusā bhāsitā hoti. pisunaṃ vācaṃ pahāya pisunāya vācāya paṭivirato hoti ito sutvā na amutra akkhātā imesaṃ bhedāya amutra vā sutvā na imesaṃ akkhātā amūsaṃ bhedāya, iti bhinnānaṃ vā sandhātā sahitānaṃ vā anuppadātā, samaggārāmo samaggarato samagganadī samaggakaraṇiṃ vācaṃ bhāsitā hoti. pharusaṃ vācaṃ pahāya pharusāya vācāya paṭivirato hoti. yā sā vācā nelā kaṇṇasukhā pemaṇīyā hadayaṅgamā porī bahujanakantā bahujanamanāpā, tathārūpiṃ vācaṃ bhāsitā hoti. samphappalāpaṃ pahāya samphappalāpā paṭivirato hoti. kālavādī bhūtavādī atthavādī dhammavādī vinayavādī nidhānavatiṃ vācaṃ bhāsitā hoti kālena sāpadesaṃ pariyantavatiṃ atthasaṃhitaṃ evarūpaṃ bhante, vacīsamācāraṃ sevato akusalā dhammā parihāyanti, kusalā dhammā abhivaḍḍhanti.

12. vacīsamācārampahaṃ bhikkhave, duvidhena vadāmi: sevitabbampi asevitabbampi. tañca aññamaññaṃ vacīsamācāranti iti yaṃ taṃ vuttaṃ bhagavatā, idametaṃ paṭicca vuttaṃ.

13. manosamācārampahaṃ bhikkhave, duvidhena vadāmi: sevitabbampi asevitabbampi. taṃ ca aññamaññaṃ manosamācāranti iti kho panetaṃ vuttaṃ bhagavatā. kiñcetaṃ paṭicca vuttaṃ: yathārūpaṃ bhante, manosamācāraṃ sevato akusalā dhammā abhivaḍḍhanti, kusalā dhammā parihāyanti, evarūpo manosamācaro na sevitabbo. yathārūpañca kho bhante, manosamācāraṃ sevato akusalā dhammā parihāyanti kusalā dhammā abhivaḍḍhanti, evarūpo manosamācaro sevitabbo.

14. kathaṃ rūpaṃ bhante, manosamācaraṃ sevato akusalā dhammā abhivaḍḍhanti, kusalā dhammā parihāyanti: idha bhante ekacco abhijjhālu hoti, yaṃ taṃ parassa paravittupakaraṇaṃ, taṃ abhijjhātā[8] hoti: 'aho vata yaṃ parassa, taṃ mama assā'ti. vyāpannavitto kho pana hoti paduṭṭhamanasaṃkappo: ime sattā haññantu vā vajjhantu vā ucchijjantu vā, vinassantu vā, mā vā ahesunti[9]. evarūpaṃ bhante, manosamācāraṃ sevato akusalā dhammā abhivaḍḍhanti, kusalā dhammā parihāyanti.

---

[8] abhijjhatā - pts.
[9] mā ahesuṃ vāti - syā.

15. kathaṃ rūpaṃ bhante, manosamācāraṃ sevato akusalā dhammā parihāyanti, kusalā dhammā abhivaḍḍhanti: idha bhante, ekacco anabhijjhālu hoti: yaṃ taṃ parassa paravittupakaraṇaṃ, taṃ nābhijjhātā hoti: aho vata yaṃ parassa, taṃ mama assā'ti. avyāpannacitto kho pana hoti. appaduṭṭhamanasaṃkappo 'ime sattā averā abyāpajjhā anīghā sukhino attānaṃ[10] pariharantu'ti. evarūpaṃ bhante, manosamācāraṃ sevato akusalā dhammā parihāyanti kusalā dhammā abhivaḍḍhanti.

16. manosamācārampahaṃ bhikkhave, duvidhena vadāmi: sevitabbampi asevitabbampi. tañca aññamaññaṃ manosamācāranti iti yaṃ taṃ vuttaṃ bhagavatā, idametaṃ paṭicca vuttaṃ.

17. cittuppādampahaṃ[11] bhikkhave, duvidhena vadāmi: sevitabbampi asevitabbampi. tañca aññamaññaṃ cittuppādanti iti kho panetaṃ vuttaṃ bhagavatā, kiñcetaṃ paṭicca vuttaṃ: yathārūpaṃ bhante, cittuppādaṃ sevato akusalā dhammā abhivaḍḍhanti, kusalā dhammā parihāyanti, evarūpo vittuppādo na sevitabbo. yathārūpañca kho bhante, cittuppādaṃ sevato akusalā dhammā parihāyanti. kusalā dhammā abhivaḍḍhanti, evarūpo cittuppādo sevitabbo.

---

[10] sukhī attānaṃ - majasaṃ.
[11] cittuppādampāhaṃ - sīmu, majasaṃ.

18. kathaṃ rūpaṃ bhante, cittuppādaṃ sevato akusalā dhammā abhivaḍḍhanti. kusalā dhammā parihāyanti: idha bhante, ekacco abhijjhālu hoti, abhijjhāsahagatena cetasā viharati. vyāpādavā hoti, vyāpādasahagatena cetasā viharati. vihesavā hoti. vihesā sahagatena cetasā viharati. evarūpaṃ bhante, cittuppādaṃ sevato akusalā dhammā abhivaḍḍhanti. kusalā dhammā parihāyanti.

19. kathaṃrūpaṃ bhante, cittuppādaṃ sevato akusalā dhammā parihāyanti, kusalā dhammā abhivaḍḍhanti: idha bhante ekacco anabhijjhālu hoti, abhijjhāsahagatena cetasā viharati. avyāpādavā hoti, avyāpādasahagatena cetasā viharati. avihesavā hoti, avihesāsahagatena cetasā viharati. evarūpaṃ bhante cittuppādaṃ sevato akusalā dhammā parihāyanti. kusalā dhammā abhivaḍḍhanti.

20. cittuppādampahaṃ bhikkhave, duvidhena vadāmi: sevitabbampi asevitabbampi, tañca aññamaññaṃ cittupādanti iti yaṃ taṃ vuttaṃ bhagavatā, idametaṃ paṭicca vuttaṃ.

21. saññāpaṭilābhampahaṃ bhikkhave, duvidhena vadāmi: sevitabbampi asevitabbampi, tañca aññamaññaṃ saññāpaṭilābhanti iti kho panetaṃ vuttaṃ bhagavatā, kiñcetaṃ paṭicca vuttaṃ: yathārūpaṃ bhante, saññāpaṭilābhaṃ sevato akusalā dhammā abhivaḍḍhanti, kusalā dhammā parihāyanti, evarūpo saññāpaṭilābho

na sevitabbo, yathārūpaṃ ca kho bhante saññāpaṭilābhaṃ sevato akusalā dhammā parihāyanti, kusalā dhammā abhivaḍḍhanti. evarūpo saññāpaṭilābho sevitabbo.

22. kathaṃrūpaṃ bhante, saññāpaṭilābhaṃ sevato akusalā dhammā abhivaḍḍhanti, kusalā dhammā parihāyanti: idha bhante, ekacco abhijjhālu hoti. abhijjhāsahagatāya saññāya viharati. vyāpādavā hoti. vyāpādasahagatāya saññāya viharati. vihesavā hoti. vihesāsahagatāya saññāya viharati. evarūpaṃ bhante, saññāpaṭilābhaṃ sevato akusalā dhammā abhivaḍḍhanti, kusalā dhammā parihāyanti.

23. kathaṃrūpaṃ bhante saññā paṭilābhaṃ sevato akusalā dhammā parihāyanti, kusalā dhammā abhivaḍḍhanti: idha bhante ekacco anabhijjhālū hoti, anabhijjhāsahagatāya saññāya viharati. avyāpādavā hoti, avyāpādasahagatāya saññāya viharati. avihesavā avihesāsahagatāya saññāya viharati. avihesavā hoti, avihesāsahagatāya saññāya viharati. evarūpaṃ bhante saññāpaṭilābhaṃ sevato akusalā dhammā parihāyanti, kusalā dhammā abhivaḍḍhanti.

24. saññāpaṭilābhampahaṃ bhikkhave, duvidhena vadāmi: sevitabbampi asevitabbampi, taṃ ca aññamaññaṃ saññāpaṭilābhanti iti yaṃ taṃ vuttaṃ bhagavatā, idametaṃ paṭicca vuttaṃ.

25. diṭṭhipaṭilābhampahaṃ[12] bhikkhave, duvidhena vadāmi: sevitabbampi asevitabbampi, taṃ ca aññamaññaṃ diṭṭhipaṭilābhanti iti kho panetaṃ vuttaṃ bhagavatā, kiñcetaṃ paṭicca vuttaṃ, yathārūpaṃ bhante diṭṭhipaṭilābhaṃ sevato akusalā dhammā abhivaḍḍhanti, kusalā dhammā parihāyanti. evarūpo diṭṭhipaṭilābho na sevitabbo, yathārūpañca kho bhante, diṭṭhipaṭilābhaṃ sevato akusalā dhammā parihāyanti, kusalā dhammā abhivaḍḍhanti evarūpo diṭṭhipaṭilābho sevitabbo.

26. kathaṃrūpaṃ bhante, diṭṭhipaṭilābhaṃ sevato akusalā dhammā abhivaḍḍhanti, kusalā dhammā parihāyanti: idha bhante, ekacco evaṃdiṭṭhiko hoti: 'natthi dinnaṃ, natthi yiṭṭhaṃ, natthi hutaṃ, natthi sukaṭadukkaṭānaṃ kammānaṃ phalaṃ vipāko, natthi ayaṃ loko, natthi paro loko, natthi mātā , natthi pitā, natthi sattā opapātikā, natthi loke samaṇabrāhmaṇā sammaggatā sammāpaṭipannā, ye imañca lokaṃ parañca lokaṃ sayaṃ abhiññā sacchikatvā pavedentī'ti. evarūpaṃ bhante diṭṭhipaṭilābhaṃ sevato akusalā dhammā abhivaḍḍhanti, kusalā dhammā parihāyanti.

27. kathaṃrūpaṃ bhante, diṭṭhipaṭilābhaṃ sevato akusalā dhammā parihāyanti, kusalā dhammā abhivaḍḍhanti? idha bhante, ekacco evaṃ diṭṭhiko hoti: 'atthi dinnaṃ. atthi yiṭṭhaṃ, atthi hutaṃ, atthi sukaṭadukkaṭānaṃ kammānaṃ phalaṃ vipāko, atthi ayaṃ loko, atthi paro loko, atthi mātā, atthi pitā, atthi sattā opa-

[12] diṭṭhipaṭilābampāhaṃ - sīmu, majasaṃ

pātikā, atthi loke samaṇabrāhmaṇā sammaggatā sammāpaṭipannā, ye imañca lokaṃ parañca lokaṃ sayaṃ abhiññā sacchikatvā pavedentī'ti. evarūpaṃ bhante, diṭṭhipaṭilābhaṃ sevato akusalā dhammā parihāyanti. kusalā dhammā abhivaḍḍhanti.

28. diṭṭhipaṭilābhampahaṃ bhikkhave, duvidhena vadāmi: sevitabbampi asevitabbampi. tañca aññamaññaṃ diṭṭhipaṭilābhanti. iti yaṃ taṃ vuttaṃ bhagavatā,idametaṃ paṭicca vuttaṃ.

29. attabhāvapaṭilābhampahaṃ bhikkhave, duvidhena vadāmi: sevitabbampi asevitabbampi. tañca aññamaññaṃ attabhāvapaṭilābhanti iti kho panetaṃ vuttaṃ bhagavatā kiñcetaṃ paṭicca vuttaṃ: yathārūpaṃ bhante, attabhāvapaṭilābhaṃ sevato akusalā dhammā abhivaḍḍhanti, kusalā dhammā parihāyanti evarūpo attabhāvapaṭilābho na sevitabbo. yathārūpaṃ ca kho bhante, attabhāvapaṭilābhaṃ sevato akusalā dhammā parihāyanti. kusalā dhammā abhivaḍḍhanti, evarūpo attabhāvapaṭilābho sevitabbo.

30. kathaṃrūpaṃ bhante, attabhāvapaṭilābhaṃ sevato akusalā dhammā abhivaḍḍhanti, kusalā dhammā parihāyanti: sabyāpajjhaṃ bhante, attabhāvapaṭilābhaṃ abhinibbattayato apariniṭṭhitabhāvāya akusalā dhammā abhivaḍḍhanti, kusalā dhammā parihāyanti.

31. kathaṃrūpaṃ bhante, attabhāvapaṭilābhaṃ sevato akusalā dhammā parihāyanti, kusalā dhammā abhivaḍḍhanti. abyāpajjhaṃ bhante, attabhāvapaṭilābhaṃ abhinibbattayato pariniṭṭhitabhāvāya akusalā dhammā parihāyanti, kusalā dhammā abhivaḍḍhanti,

32. attabhāvapaṭilābhampahaṃ bhikkhave, duvidhena vadāmi: sevitabbampi asevitabbampi. tañca aññamaññaṃ attabhāvapaṭilābha'nti iti yaṃ taṃ vuttaṃ bhagavatā, idametaṃ paṭicca vuttaṃ.

33. imassa kho ahaṃ bhante bhagavatā saṅkhittena bhāsitassa vitthārena atthaṃ avibhattassa evaṃ vitthārena atthaṃ ajānāmīti.

34. sādhu sādhu sāriputta, sādhu kho tvaṃ sāriputta, imassa mayā saṅkhittena bhāsitassa vitthārena atthaṃ avibhattassa evaṃ vitthārena atthaṃ ājānāsi.